

full DOMINICAL

CARTA DOMINICAL

† JOAN JOSEP OMELLA OMELLA
Arquebisbe de Barcelona

El necessari diàleg amb l'Islam

El passat mes de maig es va produir al Vaticà una trobada històrica entre el gran imam de la Universitat d'Al-Azhar, Ahmad Al-Tayyib, màxima autoritat de l'Islam sunnita, i el papa Francesc. Amb una abraçada es reprenia el diàleg que

es va interrompre el 2011, arran d'unes declaracions de Benet XVI després d'un atemptat a la catedral copta d'Alexandria. Aleshores el Papa alemany va parlar sobre la responsabilitat de les autoritats locals en la defensa dels cristians,

cosa que des de la Universitat d'Al-Azhar es va considerar una «interferència occidental indeguda». El discurs de Benet XVI a la universitat de Ratisbona també va contribuir a dificultar el diàleg i l'apropament entre les dues religions.

Però cinc anys després dels fets d'Alexandria, la presència al Vaticà del Gran Imam, acompanyat d'una important de-

legació, demostra que el diàleg s'ha repès. El gran imam va ser rebut i acompanyat pel cardenal Jean-Louis Touran, president del Pontifici Consell per al Diàleg Interreligiós, i Mons. Miguel Ángel Ayuso, secretari d'aquest dicasteri. Va ser precisament aquest darrer qui va preparar la trobada dels dos alts representants al Vaticà en una visita que va fer a Al-Azhar, on va ser rebut pel braç dret d'Ahmad Al-Tayyib.

Això demostra que el diàleg no és fàcil. El bisbe de Roma ja havia expressat el desig de tenir aquesta trobada. Ho va fer el passat febrer davant dels periodistes que l'acompanyaven a l'avió papal de Ciudad Juárez (Mèxic) a Roma. Com va dir el Sant Pare al saludar el Gran Imam, citant una sentència repetida a les facultats de comunicació, «la trobada mateixa és el missatge».

El Papa i el Gran Imam van posar en relleu el gran significat que tenia aquesta trobada en el marc del diàleg entre l'Església catòlica i l'Islam. Van parlar principalment «del compromís comú de les autoritats i dels fidels de les grans religions amb la pau al món, del rebuig de la violència i el terrorisme, així com de la situació i protecció dels cristians en el context dels conflictes i les tensions al Pròxim Orient», com destacava el comunicat vaticà.

No hi ha dubte que aquesta trobada ha estat importantíssima per reprendre el diàleg entre cristians i musulmans i per treballar per la distensió i la pau al món. Algunes persones han demanat que el proper Sínode dels bisbes pugui tractar el problema de la pau i que les grans religions es poguessin implicar en aquest tema. Seria bonic que fos així.

Vull deixar constància de la meua visita del primer d'abril passat, acompanyat del bisbe auxiliar, a l'Oratori del Centre Cultural Islàmic Català (CCIC), al barri del Clot, i la cordial acollida amb què vam ser rebuts. Una trobada similar a la que es va celebrar al Vaticà entre el Sant Pare i la màxima autoritat de l'Islam sunnita. Ens hi acompanyà un bon coneixedor i amic de la religió islàmica que aquells dies era a Barcelona, Mons. Michael L. Fitzgerald, exnunci a Egipte, membre dels Pares Blancs i col·laborador del Pontifici Consell per al Diàleg Interreligiós. L'amable hospitalitat amb què fórem rebuts ens confirmà en el propòsit compartit de mantenir unes bones relacions, també aquí, entre les dues religions.

ENTREVISTA

Motius per creure

JOSEP M. CARBONELL

El Dr. Josep M. Carbonell, en l'assaig *Creure, encara? Deu meditacions* (Viena edicions), intenta elaborar un relat «raonable i enraonat» de la seva experiència cristiana. Considera que «és necessari construir un relat sobre Déu que permeti que aquest retorni a l'imaginari de les nostres societats». «Sense Déu anem perduts, a punt de caure novament en el precipici», assegura. El degà de la Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna (URL) i president de la Fundació Joan Maragall, defensa que «ens cal tornar a mirar Déu per retrobar no només el sentit de la nostra vida, sinó el mateix sentit del món i de la humanitat».

Quins motius tenim per creure, encara?

Jo estic convençut que a l'interior de la persona humana existeix un neguit profund de sentit. Ha existit sempre en la història de la humanitat i existeix en la major part del món. Només als països occidentals sembla que la recerca de Déu quedi al marge de la vida de la gent. Creure en Déu ens dona possibles respostes a les qüestions fonamentals de la nostra vida i representa el camí de sentit i d'esperança.

Ha perdut mai la fe?

Sóc dels que «crec que crec». Creure representa una opció de vida que vas formant al llarg de la vida. Dubtar forma part de la mateixa essència del creure. He dubtat, però crec que no he perdut mai la fe. El mal forma part de les qüestions sense resposta de la fe.

Com viu la fe?

Jo no sóc un convers. He tingut la sort de créixer en una família catòlica, d'haver anat a una escola catòlica, del MUEC, d'haver conegut persones que han estat testimonis de vida cristiana. He anat creixent en la vida intentant descobrir els camins insondables de Déu. La fe és acció i contemplació, és una actitud de fons que il·lumina el conjunt de la vida.

Òscar Bardají i Martín

GLOSSA

ENRIC PUIG JOFRA, SJ
Secretari general de la FECC

Final de curs: Preguem!

Darrers dies de curs. Un grup de nois i noies de catorze anys ho celebra. Participen en una eucaristia d'acció de gràcies. Arribat el moment de la pregària dels fidels, un dels nois prega així: «Som a final de curs. Molts ens acomiadarem per un parell de mesos. És moment de donar gràcies al Senyor per tot el que hem viscut enguany. Res millor que fer-ho amb aquells companys i companyes amb els quals hem compartit aquest curs. Senyor, que tot el que has sembrat en nosaltres perdi aquest estiu! Ens podem acomiadar d'aquest curs amb la tranquil·litat de saber que posem el nostre descans a les teves mans; amb la certesa que, en aquest temps, ens importaran més les persones que les coses; amb la seguretat que sabrem fer possibles les vacances dels altres i no només les nostres; amb la confiança posada en el nostre creixement espiritual». Una bona pregària, la d'aquest noi: donar gràcies amb els companys pel bé rebut durant el curs. Demanar ajuda confiada per restar fidels tot l'estiu. Sabent-se en mans del Senyor. Delerosos de tenir una actitud generosa vers els altres i confiant en un creixement espiritual col·lectiu. «Senyor, en tu poso l'esperança; no em deixaràs sen-

se resposta, Senyor, Déu meu» (Sl 38,16).

Preocupació pels altres, també, en especial pels més desfavorits, que es manifestà en la pregària d'una noia: «Volem demanar-te per la gent que està patint. De petits ens han pintat un món molt bonic però, sovint, la realitat no és així. Hi ha gent que fa mal als altres. Milers de persones fugen de les guerres buscant un món millor i la nostra societat els rebutja. Et volem demanar per aquests que no són acceptats enlloc. Perquè puguin trobar, finalment, el que cerquen, el que nosaltres també voldríem si estiguéssim en la seva situació. Voldríem que les persones fossin més solidàries amb nosaltres». Gaudir del merescut descans, sense oblidar els altres, especialment els qui més ho necessiten. Estimar-los com ens estimem a nosaltres mateixos. Així, també, s'estima Déu Pare. «Igualment, el vostre Pare del cel no vol que es perdi ni un de sol d'aquests petits» (Mt 18,14).

Temps de vacances per ajudar els adolescents a aprofundir en la fe. Temps de revisió i de projectes personals i familiars. Temps per pensar en els altres. Temps de pregàries sentides, viscudes, de discerniment.

LEX ORANDI, LEX CREDENDI

¡Qué fotografía más bella!

HNA. M. DE LOS ÁNGELES MAESO ESCUDERO

Franciscana de los Sagrados Corazones

Con ocasión del Jubileo de los enfermos y de las personas con diversidad funcional, se ha publicado una fotografía entrañable y bella. Un joven con discapacidad acaricia al Papa con suavidad, afecto y respeto; Francisco, profundamente conmovido, agradece su gesto.

Al Santo Padre, Padre y Pastor, agradecemos su vida, sus palabras y sus gestos de comunicador de la misericordia del Señor. En la fotografía vemos a Francisco que la ofrece y la recibe. La fuerza de la misericordia del Señor es transmitida por el joven que quizás, a nuestros ojos, sólo tendría que recibir. Pero san Pablo dice: «Cuando soy débil entonces soy fuerte» (2Co 12,10).

Respondía el Papa a una pregunta de una joven discapacitada, y le dijo que las diversidades son una riqueza, porque yo tengo una cosa y tú otra, y con estas dos cosas hacemos una más bella y más grande.

Afirmaba Francisco: «¡Cuánto amor puede brotar de un corazón aunque sólo sea a causa de una sonrisa! En tal caso, la fragilidad puede convertirse en alivio y apoyo en nuestra soledad. Jesús, en su pasión, nos ha amado hasta el final; en la cruz ha revelado el Amor que se da sin límites. El modo como vivimos la enfermedad y la discapacidad es signo del amor que estamos dispuestos a ofrecer.»

Lectures missa diària i santoral

18. ■ Dilluns (litúrgia de les hores: 4a setmana) [Mi 6,1-4.6-8 / Sl 49 / Mt 12,38-42]. Sant Frederic, bisbe d'Utrecht i mr.; santa Marina, vg. i mr.; santa Simfonsa i els seus 7 fills, mrs.

19. ■ Dimarts [Mi 7,14-15.18-20 / Sl 84 / Mt 12,46-50]. Santa Àurea, vg. i mr. a Sevilla; sant Símmac, papa (sard, 498-514); beat Pere de Cadireta, dominicà, de Mojà.

20. ■ Dimecres [Jr 1,1.4-10 / Sl 70 / Mt 13,1-9]. Sant Elies, profeta (s. ix aC); sant Torlaci, bisbe; sants Pau i Sisenand, diaques i mrs. a Còrdova; santa Margarida, vg. i mr.; santa Liberata, vg. i mr.

21. ■ Dijous [Jr 2,1-3.7-8.12-13 / Sl 35 / Mt 13,10-17]. Sant Llorenç de Brindisi (1559-1619), prev. caputxí i doctor de l'Església. Sant Daniel, profeta (s. vii-vi aC); santa Pràxedes, vg.

22. □ Divendres [Jr 3,14-17 / Sl: Jr 31,10.11-12ab.13 / Jn 20,1.11-18]. Santa Maria Magdalena (de Magdala), deixeblla de Jesús. Sant Teòfil, pretor romà mr.; sant Menelau, abat.

23. □ Dissabte [Ga 2,19-20 / Sl 33 / Jn 15,1-8]. Santa Brígida (Suècia 1303 - Roma 1373), rel. viuda, fund. Institut del Salvador i copatrona d'Europa. Sant Bernat d'Alzira i santes Maria i Gràcia, mrs.; santa Cunegunda, rel. franciscana.

24. ■ † Diumenge vinent, XVII de durant l'any (litúrgia de les hores: 1a setmana) [Gn 18,20-32 / Sl 137 / Col 2,12-14 / Lc 11,1-13]. Sant Víctor, mr.; sant Borís, mr.; santa Cristina, vg. i mr.; beates Pilar, Maria-Àngels i Teresa, vgs. carmelitanes i mrs. a Guadalajara.

DIUMENGE XVI DE DURANT L'ANY

Lectura del llibre del Gènesi (Gn 18,1-10a)

En aquells dies, el Senyor s'aparegué a Abraham a l'alzina de Mambré. Abraham seia a l'entrada de la tenda, quan la calor del dia era més forta. Alçà els ulls i veié tres homes aturats davant d'ell. Així que els veié correu a rebre'ls des de l'entrada de la tenda, es prosternà, inclinà el front fins a terra i digué: «Senyor, si m'heu concedit el vostre favor, us prego que no passeu sense aturar-vos amb el vostre servent. Permeteu que portin aigua per rentar-vos els peus i reposeu a l'ombra de l'alzina. Entretant aniré a buscar unes llesques de pa i refareu les vostres forces per a continuar el camí que us ha fet passar prop del vostre servent.»

Abraham entrà de pressa a la tenda i digué a Sara: «Corre, pren tres mesures de farina blanca, pasta-la i fes-ne panets». Després correu cap al ramat, trià un vedell tendre i gras i el donà al mosso perquè el preparés de seguida. Quan tot era a punt, prengué mató, llet i el vedell, els ho serví i es quedà dret al costat d'ells sota l'ombra de l'alzina, mentre ells menjaven. Llavors li preguntaren: «¿On és Sara la teva esposa?» Abraham respongué: «És dintre la tenda». Ell li digué: «L'any que ve tornaré aquí, i Sara, la teva esposa, haurà tingut un fill.»

Salm responsorial (14)

R. Senyor, ¿qui podrà estar-se a casa vostra?

¿Qui podrà viure a la muntanya sagrada? / El qui obra honradament / i practica la justícia, / diu la veritat tal com la pensa; / quan parla, no escampa calúmies. R.

Mai no fa mal al proïsme, / ni carrega a ningú res infamant, / compten poc als seus ulls els descreguts, / honra i aprecia els fidels del Senyor. R.

No fia els seus diners a interès, / ni es ven per condemnar cap innocent. / El qui obra així, mai no causarà. R.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colossos (Col 1,24-28)

Germans, ara estic content de patir per vosaltres. Així continuo en la meva pròpia carn allò que encara falta als sofriments del Crist en bé del seu cos que és l'Església. Ara jo sóc servidor d'aquesta Església: Déu m'ha confiat la missió de dur a terme en vosaltres les seves promeses, el seu misteri secret, que d'ençà que existeixen els segles i les generacions humanes ell guardava amagat, però que ara ha revelat al seu poble sant. Déu ha volgut fer-li conèixer la riquesa i la grandesa d'aquest misteri que ell es proposava a favor dels qui no són jueus. El propòsit de Déu és aquest: que Crist, l'esperança de la glòria que ha de venir, estigui en vosaltres. Nosaltres l'anunciem. Sense fer distincions, amonestem tots els homes i els instruïm en tots els secrets de la saviesa per conduir-los al terme del seu desplaçament en Crist.

✠ Lectura de l'evangeli segons sant Lluc (Lc 10,38-42)

En aquells temps, Jesús entrà en un poblet, i l'acollí una dona que es deia Marta. Una germana d'ella que es deia Maria, asseguda als peus del Senyor, escoltava la seva paraula, mentre Marta estava molt atafegada per obequejar-lo. Marta, doncs, vingué i digué: «Senyor, ¿no us fa res que la meva germana m'hagi deixat sola a servir? Digueu-li, si us plau, que m'ajudi». El Senyor li respongué: «Marta, Marta, estàs preocupada i neguitosa per moltes coses, quan només n'hi ha una de necessària. La part que Maria ha escollit és la millor, i no li serà pas presa.»

Lectura del libro del Gènesis (Gn 18,1-10a)

En aquellos días, el Señor se apareció a Abrahán junto a la encina de Mambré, mientras él estaba sentado a la puerta de la tienda, en lo más caluroso del día. Alzó la vista y vio tres hombres frente a él. Al verlos, corrió a su encuentro desde la puerta de la tienda, se postró en tierra y dijo: «Señor mío, si he alcanzado tu favor, no pases de largo junto a tu siervo. Haré que traigan agua para que os lavéis los pies y descanséis junto al árbol. Mientras, traeré un bocado de pan para que recobréis fuerzas antes de seguir, ya que habéis pasado junto a la casa de vuestro siervo». Contestaron: «Bien, haz lo que dices». Abrahán entró corriendo en la tienda donde estaba Sara y le dijo: «Aprisa, prepara tres cuartillos de flor de harina, amásalos y haz unas tortas». Abrahán corrió enseguida a la vacada, escogió un ternero hermoso y se lo dio a un criado para que lo guisase de inmediato. Mientras él estaba bajo el árbol, ellos comían. Después le dijeron: «¿Dónde está Sara, tu mujer?». Contestó: «Aquí, en la tienda». Y uno añadió: «Cuando yo vuelva a verte, dentro del tiempo de costumbre, Sara habrá tenido un hijo.»

Salmo responsorial (14)

R. Señor, ¿quien puede hospedarse en tu tienda?

El que procede honradamente / y practica la justicia, / el que tiene intenciones leales / y no calumnia con su lengua. R.

El que no hace mal a su prójimo / ni difama al vecino. / El que considera despreciable al impío / y honra a los que temen al Señor. R.

El que no presta dinero a usura / ni acepta soborno contra el inocente. / El que así obra nunca fallará. R.

Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Colosenses (Col 1,24-28)

Hermanos:

Ahora me alegro de mis sufrimientos por vosotros: así completo en mi carne lo que falta a los padecimientos de Cristo, a favor de su cuerpo que es la Iglesia, de la cual Dios me ha nombrado servidor, conforme al encargo que me ha sido encomendado en orden a vosotros: llevar a plenitud la palabra de Dios, el misterio escondido desde siglos y generaciones y revelado ahora a sus santos, a quienes Dios ha querido dar a conocer cuál es la riqueza de la gloria de este misterio entre los gentiles, que es Cristo en vosotros, la esperanza de la gloria.

Nosotros anunciamos a ese Cristo; amonestamos a todos, enseñamos a todos, con todos los recursos de la sabiduría, para presentarlos a todos perfectos en Cristo.

✠ Lectura del santo evangelio según san Lucas (Lc 10,38-42)

En aquel tiempo, entró Jesús en una aldea, y una mujer llamada Marta lo recibió en su casa. Esta tenía una hermana llamada María, que, sentada junto a los pies del Señor, escuchaba su palabra. Marta, en cambio, andaba muy afanada con los muchos servicios; hasta que, acercándose, dijo: «Señor, ¿no te importa que mi hermana me haya dejado sola para servir? Dile que me eche una mano». Respondiendo, le dijo el Señor: «Marta, Marta, andas inquieta y preocupada con muchas cosas; sólo una es necesaria. María, pues, ha escogido la parte mejor, y no le será quitada.»

COMENTARI

ORIOI TUÑÍ, SJ

Visita de Jesús a Marta i Maria

La visita de Jesús a Marta i Maria, al començament del viatge de Jesús de Lluc, no és fàcil d'enllaçar amb Betània: resulta sorprenent que Lluc no esmenti per res Llätzer, el germà que mor i és tornat a la vida per Jesús en Joan 11. Tanmateix, el nostre interès d'avui no se centra pas en agermanar els dos relats (de Joan i de Lluc), sinó que vol trobar el significat de l'escena de Lluc. Només Lluc presenta aquesta escena.

Tres notes sobre aquesta visita. En primer lloc, la narració presenta Jesús, del punt de vista literari, com «el Senyor». Maria no està assegurada als peus de Jesús sinó del «Senyor». Marta s'adreça a Jesús i li diu «Senyor». El text continua: «el Senyor respongué...». En Marc i Mateu, només un text narratiu presenta Jesús com «el Senyor». En Lluc, en canvi, tenim fins a vint textos narratius que presenten Jesús com «el Senyor». El text d'avui, endemés, posa en boca de Marta l'apel·lació «Senyor». Per a Lluc, Jesús, en la seva vida mortal, ja és el Senyor de l'Església. Un primer punt que apropa Lluc a Joan.

La segona anotació és que Maria, com acabem de dir, està assegurada als peus del Senyor. És l'actitud del deixeble que escolta la paraula de Jesús. Recordem que Pau va ser «instruït als peus de Gamaliel» (Ac 22,3; cf. també el gerasè guarit, assegut als peus de Jesús abans de ser enviat en missió: Lc 8,35). Lluc ha esmentat que hi havia dones entre els seguidors de Jesús (8,1-3), però no ha explicitat que fossin deixebles. L'escena d'avui presenta Maria com a deixebla de Jesús, instruïda als seus peus. Una forma discreta d'incloure les dones entre els deixebles de Jesús. Així també s'entén millor que el que Maria ha escollit és l'opció més fonamental: ser deixebla de Jesús. El text grec diu que la part que Maria ha escollit és la bona. Però el sentit del mot és que és la part millor, com el vi ranci és millor que el vi novell (cf. Lc 5,39). Davant Jesús, la millor opció és fer-se deixebla seu. Voler llegir aquí una tipologia de la contraposició entre contemplació i acció és posar el text en un marc que no li correspon.

AGENDA

Actes

«**Música als monestirs.**» Dins d'aquest cicle de concerts, el cor Barcelona Ars Nova es presenta en concert a Catalunya, fora de la litúrgia, un cop consolidat el projecte de les Misses Polifòniques, durant el mes de juliol. Divendres 29 (21.30 h), al **Monestir de Poblet**. Dissabte 30 (22 h), al **Monestir de Santa Maria de Ripoll** (inclòs dins el Festival de Música Antiga dels Pirineus, FEMAP). Diumenge 31 (19 h), a l'antic Monestir de **Sant Pere de les Puel·les de Barcelona** (c/ Lluís el Piadós, 1). Per a més informació: t. 606 507 869 (Òscar Bardejó).

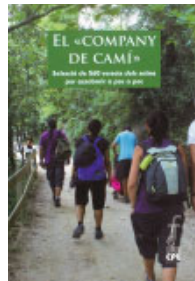
Novetats

El web de la Llibreria Claret incorpora el Santoral i les festivitats litúrgiques. Des del passat 1 de juliol, la pàgina web de la Llibreria Claret incorpora el *Santoral*. Si consulteu el web www.claret.cat, hi trobareu el sant/a de cada dia, tant en català com en castellà, així com una breu explicació pertinent a aquest/a. La pàgina també incorpora les festivitats litúrgiques anuals i el temps litúrgic.

Pelegrinatges

Pelegrinatge a Roma amb motiu de l'Any Jubilar. Del 12 al 14 de setembre, organitzat per la parròquia de Santa Maria del Mar i acompanyats pel missioner de la Misericòrdia Mn. Salvador Pié: Informació: t. 933 190 516 (SMM) i 934 673 244 (Viatges Ruth Travel).

Llibres

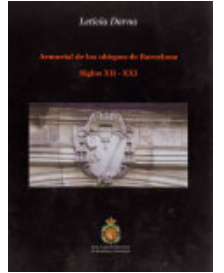

El «company de camí», selecció de 560 versets dels salms per assaborir a poc a poc. Per obrir la gana de pregar, Josep Perich proposa endinsar-se cada dia en alguns versets dels salms, distribuïts en diverses setmanes i en els dies de cada setmana. Amb una guia pràctica per fer pregària i algunes pregàries rellevants en la tradició cristiana. Un llibre breu que pot ser un bon company per a les vacances que ens ajudi a reposar, llegir, endreçar l'ànima... Llibre de 104 pàgines, editat pel Centre de Pastoral Litúrgica (CPL).

BREUS

Llibre sobre els escuts i la biografia dels bisbes de Barcelona

El dimecres 15 de juny, al Cor de la catedral, va tenir lloc la presentació del llibre *Armorial de los obispos de Barcelona. Siglos XII a XXI*, l'autora del qual és la doctora Letícia Dar-na Galobart, especialista en heràldica, membre de la Real Academia Matritense de Heràldica y Genealogía i mare d'un sacerdot de la nostra arxidiòcesi. El llibre, de 270 pàgines, ha estat bellament editat per l'Academia Matritense de Heràldica y Genealogía, i publica, en color i a tota pàgina, l'escut de cada bisbe, acompanyat d'una breu història de la seva vida i del seu pontificat. Presidí l'acte Mn. Robert Baró, canonge conservador de la catedral; Armand de Fluvià, genealogista i heràldista; i l'autora del llibre. El Dr. Josep M. Martí Bonet, director de l'Arxiu Diocesà i de la Biblioteca Episcopal, va pronunciar unes paraules al final de l'acte.

El tigre que va espantar el Papa

FOTO: L'OSSERVATORE ROMANO

El passat 16 de juny, dins dels actes del Jubileu de la Misericòrdia, el papa Francesc va rebre els participants en el Jubileu de l'Espectacle Viatger, que van portar a l'audiència un tigre d'un any que el Papa va acaronar mentre un assistent li donava el biberó.

El Papa va valorar el servei que fan aquestes persones a la cultura popular i va recordar el missatge d'una pel·lícula famosa titulada *La strada*, de Federico Fellini, i va afegir: «Vosaltres podeu fins i tot espantar el Papa, fent-lo acariciar aquest tigre. Això vol dir que teniu molta influència.»

CARTA DOMINICAL

† JUAN JOSÉ OMELLA OMELLA
Arzobispo de Barcelona

El necesario diálogo con el Islam

El pasado mes de mayo se produjo en el Vaticano un encuentro histórico entre el gran imán de la Universidad de Al-Azhar, Ahmad Al-Tayeb, máxima autoridad del Islam suní, y el papa Francisco. Con un abrazo se reanudaba el diálogo que se interrumpió en 2011, a raíz de unas declaraciones de Benedicto XVI tras un atentado en la catedral copta de Alejandría. Entonces, el papa alemán habló sobre la responsabilidad de las autoridades locales en la defensa de los cristianos, lo que desde la Universidad de Al-Azhar se consideró una «interferencia occidental indebida». El discurso de Benedicto XVI en la universidad de Ratisbona también contribuyó a dificultar el diálogo y el acercamiento entre las dos religiones.

Pero cinco años después de los hechos de Alejandría, la presencia en el Vaticano del Gran Imán, acompañado de una importante delegación, demuestra que el diálogo se ha reanudado. El gran imán fue recibido y acompañado por el cardenal Jean-Louis Touran, presidente del Pontificio Consejo para el Diálogo Interreligioso, y Mons. Miguel Ángel Ayuso, secretario de este dicasterio. Fue precisamente este último quien preparó el encuentro de los dos altos representantes en el Vaticano en una visita que hizo a Al-Azhar, donde fue recibido por el brazo derecho de Ahmad Al-Tayeb.

Esto demuestra que el diálogo no es fácil. El obispo de Roma ya había expresado el deseo de tener este en-

cuentro. Lo hizo el pasado febrero ante los periodistas que le acompañaban en el avión papal de Ciudad Juárez (México) a Roma. Como dijo el Papa al saludar al Gran Imán, citando una sentencia repetida en las facultades de comunicación, «el encuentro mismo es el mensaje».

El Papa y el Gran Imán pusieron de relieve el gran significado que tenía este encuentro en el marco del diálogo entre la Iglesia católica y el Islam. Hablaron principalmente «del compromiso común de las autoridades y de los fieles de las grandes religiones con la paz en el mundo, del rechazo de la violencia y el terrorismo, así como de la situación y protección de los cristianos en el contexto de los conflictos y las tensiones en el Oriente próximo», como destacaba el comunicado vaticano.

No hay duda de que este encuentro ha sido importantísimo para reanudar el diálogo entre cristianos y musulmanes y para trabajar por la distensión y la paz en el mundo. Al-

gunas personas han pedido que el próximo Sínodo de los obispos pueda tratar el problema de la paz y que las grandes religiones se pudieran implicar en este tema. Sería bonito que así fuera.

Quiero dejar constancia de mi visita del primero de abril pasado, acompañado del obispo auxiliar, al Oratorio del Centro Cultural Islámico Catalán (CCIC), en el barrio del Clot, y la cordial acogida con que fuimos recibidos. Un encuentro similar al que se celebró en el Vaticano entre el Santo Padre y la máxima autoridad del Islam suní. Nos acompañó un buen conocedor y amigo de la religión islámica que aquellos días estaba en Barcelona, Mons. Michael L. Fitzgerald, exnuncio en Egipto, miembro de los Padres Blancos y colaborador del Pontificio Consejo para el Diálogo Interreligioso. La amable hospitalidad con que fuimos recibidos nos confirmó en el propósito compartido de mantener unas buenas relaciones, también aquí, entre las dos religiones.